

KONCEPCE

PRORODINNÉ A PROSENIORSKÉ POLITIKY MČ PRAHA 22

pro období 2018 – 2021

Obsah

1. Úvodní slovo.....	3
1.1. Prorodinná a proseniorská politika – PROČ je klíčová?.....	4
1.2. Prorodinná a proseniorská politika v MČ Praha 22.....	5-6
2. Obyvatelstvo a prognózy vývoje.....	7
2.1. Počet obyvatel SO Praha 22.....	7
2.2. Počet obyvatel MČ Praha 22.....	7-8
3. Východiska Prorodinné politiky MČ Praha 22.....	9
3.1. Vládní koncepce Rodinné politiky z roku 2017.....	9
3.2. Střednědobý plán sociálních služeb MČ Praha 22 pro období 2016 – 2018.....	9
3.3. Mapování potřeb (nejen) sociálních služeb MČ Praha 22 v roce 2017.....	9-10
3.4. Postřehy z Kulatých stolů a diskuzních fór s občany MČ Prahy 22.....	10
4. Školství v MČ Praha 22 – prorodinnou optikou.....	11
5. Senioři a Mezigenerační politika – prorodinnou/proseniorskou optikou.....	12
6. Priority Koncepce prorodinné a proseniorské politiky MČ Praha 22.....	13
6.1. Cíle a opatření, navazující na priority Koncepce prorodinné MČ Prahy 22.....	13-18
7. Oblasti podpory rodin v MČ Praha 22.....	19
7.1. Zařízení a služby pro rodiny.....	19-20
7.2. Přímá podpora rodin.....	20-21
7.3. Bezpečné a zdravé prostředí.....	21
7.4. Prorodinná osvěta.....	22-23
7.5. Mezigenerační spolupráce a soužití	23
7.6. Ostatní.....	24
8. Závěr.....	25

1. Úvodní slovo k prorodinné a proseniorské koncepci

Dobře fungující rodina je základem dobře fungující společnosti. Rodina je prostorem, ve kterém dochází k formování osobnosti člověka a růstu budoucích generací. Na její prosperitě závisí rozvoj společnosti, kulturní, sociální i ekonomický. Současnou dobu definuje přetechnizovanost, uspěchanost, digitalizace. A právě rodina je tím klidným přístavem, zdrojem energie, klidu a bezpečí. Bez fungující rodiny je ohrožena existence společnosti, navíc dochází k nárůstu dodatečných nákladů v rovině ekonomické, sociální i v rovině emocionální.

Je velmi důležité si uvědomit, že rodina má v různých životních fázích svých členů různé potřeby, počínaje přípravou na založení rodiny přes období budování rodinného zázemí, výchovu dětí až po péči o členy rodiny ve stáří. Prorodinná politika, tak jak ji vnímáme my, je politika pro **všechny** skupiny občanů. Chceme předejít sociální izolaci a vyloučení některých skupin obyvatel, chceme, aby se v našem regionu všem rodinám dobře bavilo, relaxovalo, žilo.

Chceme společně komunikovat, diskutovat, plánovat a chceme tady společně žít.

MČ Praha 22 je nejmladší městskou částí v Praze, s věkovým průměrem 36,5 let. Do našeho regionu se stěhují lidé, kteří zde zakládají rodinu, nebo se sem stěhují rodiny s malými dětmi. Zároveň je v naší městské části stále rostoucí počet seniorů.

Chceme tady být pro všechny skupiny našich obyvatel – pro rodiny, děti a mládež, pro seniory i osoby se zdravotním postižením.

Máme zájem na tom posilovat vědomí rodinných hodnot v Praze 22, usilovat o odstranění bariér, kterým jsou rodiny a individuální skupiny občanů vystaveny, posilovat mezigenerační solidaritu a soudržnost rodin, vést dialog s občany a vytvářet „společnou a efektivní“ politiku. Proto vznikla tato Koncepce prorodinné a proseniorské politiky – abychom dali jasně najevo, že všechny naše aktivity realizujeme optikou prorodinnou, že se snažíme všechny naše projekty, aktivity, činnosti a služby realizovat v závislosti na demografickém vývoji naší městské části.

Rada MČ Praha 22

1.1 Prorodinná a proseniorská politika – představení

Rodina je prostorem, ve kterém dochází k formování osobnosti člověka a růstu budoucích generací. Na její prosperitě závisí rozvoj společnosti, kulturní, sociální i ekonomický. Oslabování funkčnosti a role rodiny je ovlivněno různými tlaky (tlak na disponibilní a flexibilní pracovní sílu, tlak na konzumní orientaci), ale také oslabenou rolí muže jako živitele. Bez fungující rodiny je ohrožena existence společnosti, navíc dochází k nárůstu dodatečných nákladů v rovině ekonomické, sociální i emocionální. Je velmi důležité si uvědomit, že rodina má v různých životních fázích svých členů různé potřeby, počínaje přípravou na založení rodiny přes období budování rodinného zázemí, výchovu dětí až po péči o členy rodiny ve stáří.

Prorodinná a proseniorská politika obce by měla za spolupráce řady aktérů (státní správy a samosprávy, NNO, zaměstnavatelů, samotných rodin, organizací města, médií, školských zařízení) splnit tyto úlohy:

- Iniciační – iniciace prorodinných aktivit, společné aktivity
- Realizační – vytváření podmínek k poskytování služeb, pořádání akcí
- Propagační – propagace rodinné politiky
- Informativní – informování občanů o situaci a prorodinných opatřeních

Prorodinná politika je politika průřezová, zastřešující všechny ostatní oblasti, jako jsou např.: doprava, zdravotnictví, bydlení, školství, výstavba a územní plánování, kultura apod. Strategie, plánování i rozpočty měst a obcí by se měly v ideálním případě dělat tzv. „prorodinnou optikou“, která v sobě zahrnuje prvky rovných příležitostí i diverzity. Tato politika veškerá rozhodnutí činí s vědomím toho, jaký konkrétní dopad má dané rozhodnutí na jednotlivé skupiny obyvatel.

Proseniorská koncepce je součástí prorodinné politiky z toho důvodu, že senioři jsou součástí a důležitým článkem rodiny. Zároveň se v proseniorské koncepci chceme zaměřit také na seniory osamocené, u kterých hrozí sociální vyloučení a chceme pokračovat v zaměření na mezigenerační komunikaci/propojení/solidaritě. Proseniorská koncepce vychází také ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb i z výsledků Mapování sociálního šetření 2017.

1.2 Prorodinná a proseniorská politika v MČ Praha 22 – MČ Praha 22 je AKTIVNÍ

Prorodinná a proseniorská politika patří mezi priority MČ Praha 22, která vnímá tuto oblast politiky jako klíčovou. MČ Praha 22 je nejmladší městskou částí Prahy (věkový průměr je 36,5 let) a také vzhledem ke své poloze na okraji Prahy si tuto městskou část vybírají především rodiny s dětmi. MČ Praha 22 má zájem podporovat rodinu v tom nejširším slova smyslu a řadí zde VŠECHNY své obyvatelé: rodiče, děti a mládež, seniory, osoby se zdravotním postižením, menšiny.

Prorodinná a proseniorská politika MČ Prahy 22 procházela za posledních 5 let postupným rozvojem. Asi nejdůležitější je, že MČ Praha 22 vnímá rodinu jako celek s důrazem na mezigenerační soužití a patří do ní jak děti s rodiči, tak i senioři.

- **Městská část je velice aktivní v podpoře prorodinných akcí, v podpoře akcí pro seniory i v podpoře mezigeneračních aktivit. Byla vytvořena informační síť pro rodiny s dětmi – Občanská poradna v OIC** – kde je rodinám a všem skupinám obyvatel MČ Praha 22 poskytováno poradenství ZDARMA ve všech oblastech, důležitých pro podporu rodiny - poradna pro rovné příležitosti, právní poradna, poradna pro bytovou problematiku, poradna pro seniory. Místní OIC působí jako informační centrum pro rodiny a seniory – velice aktivní je Senior point.
- **MČ Praha 22 je velice aktivní v mapování potřeb služeb občanů MČ Praha 22.** V roce 2017 proběhlo Mapování potřeb služeb občanů MČ Prahy 22, nazvané: „**Jak zlepšit život rodinám: dětem a mládeži, seniorům a osobám se zdravotním postižením v Praze 22 a Kolovratech?**“. Dotazníkové šetření, které proběhlo v roce 2017, jen potvrdilo důležitost aktivní podpory a realizace prorodinné politiky v MČ Praha 22. **Závěrečná zpráva Mapování z roku 2017 obsahovala doporučení vypracovat Koncepti a akční plán prorodinné a proseniorské politiky MČ Prahy 22**, která by nabídla komplexní plán podporující rodinu (rodiče, děti, mládež, seniory) ve všech jejích základních (nejen) sociálních funkcích. Tento důležitý dokument se stane rovněž základním zdrojem a podkladem pro vypracovávání žádostí o dotační programy, které se budou v dalších letech týkat právě podpory prorodinné politiky, mezigenerační solidarity a sociálních služeb.
- **MČ Praha 22 je velice aktivní v oblasti rovných příležitostí** – v roce 2016 se stala MČ Praha 22, v rámci soutěže Ministerstva vnitra *Úřad roku půl na půl – respekt k rovným příležitostem* vítězem 10. ročníku ve své kategorii, v roce 2017 úřad MČ Praha

22 obsadil 2. místo v soutěži Ministerstva vnitra: *Úřad roku půl na půl – respekt k rovným příležitostem* a ve stejném roce obsadil také 2. místo v soutěži MPSV: *Obec přátelská seniorům 2017*.

- **MČ Praha 22 je velice aktivní v komunitním plánování** – protože MČ Praha 22 vnímá prorodinnou politiku a komunitní plánování jako jednu z priorit, funguje zde koordinátorka pro komunitní plánování, která vede aktivní pracovní skupiny (skupinu pro Rodinu, děti a mládež a skupinu pro Seniorsy a osoby se zdravotním postižením).

MČ Praha 22 chce i nadále pokračovat v prorodinné politice, chce pracovat na aktualizaci Komunitního plánu se všemi skupinami obyvatel a chce i nadále pracovat pravidelně v rámci pracovních skupin (pro rodinu děti a mládež, pro seniory a osoby se zdravotním postižením).

MČ Praha 22 chce pravidelně mapovat potřeby sociálních a prorodinných služeb a chce i nadále komunikovat se všemi skupinami obyvatel nejen prostřednictvím dotazníkových šetření, ale také osobně, v rámci pracovních skupin i focus rozhovorů.

Prorodinná a proseniorská politika je klíčová pro místní komunitu, protože:

- ✓ je důležité posilovat lokální kvality života, identity a participace
- ✓ je důležité propojit poptávku a potřeby s nástroji a institucemi místní správy
- ✓ je nutné vytvářet zázemí pro realizaci aktivit obyvatel a podporovat aktivity „zdola“ s pozitivním dopadem na rozvoj místních vztahů
- ✓ je důležité zapojit rodiny/obyvatele do rozvoje a utváření města a života v něm
- ✓ je důležité podpořit aktivní životní styl, kulturu a propojit rodinnou, sportovní a občanskou aktivitu

Aktivní komunitní plánování MČ Prahy 22 je klíčovým prvkem prorodinné politiky. Jedná se o zkušenostmi prověřenou a rozpracovanou metodu¹, v rámci které se zapojují do diskuze místní občané, kteří reprezentují názory, potřeby a náměty široké veřejnosti. MČ Praha 22 je jednou z městských částí Prahy, která má svoji koordinátorku komunitního plánování.

¹ Rada MČ Praha 22 se do procesu komunitního plánování sociálních služeb přihlásila svým usnesením č. 55 ze dne 9.3. 2005. V tomto usnesení Rada MČ schválila principy komunitního plánování.

2. Obyvatelstvo a prognózy vývoje

MČ Praha 22 je svoji rozlohou jednou z největších městských částí, počtem obyvatel se řadí k menším městským částem. MČ Praha 22 je dnes důstojnou součástí Hlavního města Prahy a poskytuje pro rodiny ideální kombinaci klidu okrajové městské části a zároveň (ve srovnání s jinými městskými částmi) dostupného bydlení. MČ Prahu 22 si vybírají pro své bydlení mladí lidé, kteří zde plánují založit rodinu a také mladé rodiny s malými dětmi. Důvodem je nižší cena bydlení, díky okrajovému umístění naší městské části, dále sociální vybavenost, dobrá dopravní dostupnost (MHD, vlakové nádraží, kdy vlakem z Prahy 22 jsou občané za 20 minut na Hlavním nádraží v Praze), dostatek zeleně a rekreačních zón.

2.1 Počet obyvatel SO Prahy 22 k 31.12. 2017

Základní věkové skupiny obyvatel Prahy k 31.12. - územní srovnání

Celkem Období: 31. prosinec 2017

	Počet obyvatel celkem	v tom ve věku			Průměrný věk
		0-14 let	15-64 let	65 a více let	
SO Praha 22	16 710	3 709	10 958	2 043	37,0
Praha 22	11 510	2 527	7 657	1 326	36,5
Praha-Benice	699	129	469	101	40,0
Praha-Kolovraty	3 785	913	2 388	484	36,9
Praha-Královice	407	87	248	72	40,1
Praha-Nedvězí	309	53	196	60	42,8

Zdroj: ČSÚ – veřejná databáze

2.2 Počet obyvatel MČ Prahy 22 k 31.12. 2017

městská část Praha 22 (obec Praha)

Demografický vývoj

Výběr profilu a území

		2013	2014	2015	2016	2017
Stav obyvatel k 31.12.						
Počet obyvatel celkem		9 838	10 219	10 549	10 882	11 510
v tom	muži	4 875	5 069	5 230	5 329	5 650
podle pohlaví	ženy	4 963	5 150	5 319	5 553	5 860
v tom	0-14	1 988	2 127	2 208	2 325	2 527
ve věku (let)	15-64	6 746	6 944	7 123	7 294	7 657
	65 a více	1 104	1 148	1 218	1 263	1 326
Průměrný věk		36,4	36,4	36,6	36,7	36,5

Kód: PU-DEM-OB1/2

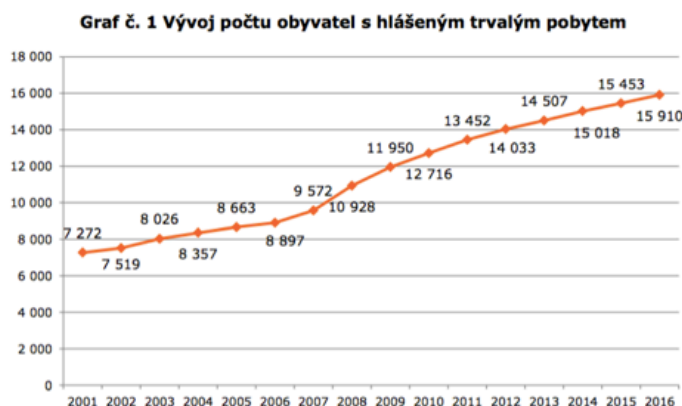
Zdroj: ČSÚ – veřejná databáze

Z tabulek vyplývá demografický vývoj MČ Prahy 22, kdy je nutno plánovat služby/projekty ve všech oblastech v závislosti na demografickém vývoji naší městské části.

2.3 Vývoj počtu obyvatel s hlášeným trvalým pobytem

Počet obyvatel v MČ Praha 22 neustále roste, díky výstavbě nových domů/bytů. Lze konstatovat, že se naplňuje prognóza populačního vývoje obyvatelstva MČ Praha 22 (až do roku 2031), která je avizována ve Strategickém plánu rozvoje MČ Praha 22 (2010 – 2020). Pro koordinovaný vývoj městské části je třeba udržet dostupnost lékařských služeb a ostatní občanské vybavenosti. Dále je nutné zabránit rozdělení populace na staré a nové členy komunity pomocí místních sdružení a také kulturních a sportovních akcí pro občany. Je potřeba také komunitním způsobem aktivně zapojovat občany do dění městské části, v rámci plánovaných prarodinných a proseniorských aktivit.

Aktualizace demografické studie MČ Praha 22

Tab. č. 5 Vývoj počtu obyvatel sledovaných MČ

Název obce	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
MČ Praha 22	4 766	5 021	5 269	6 812	8 366	9 462	10 219	10 882
MČ Praha Benice	330	436	464	467	519	564	626	668
MČ Praha Kolovraty	1 941	2 402	2 605	3 066	3 262	3 410	3 536	3 686
MČ Praha Královice	258	278	321	334	319	308	327	371
MČ Praha Nedvězí	224	220	238	249	250	289	310	303
SO Praha 22 celkem	7 519	8 357	8 897	10 928	12 716	14 033	15 018	15 910

Zdroj: ČSÚ; historické údaje za katastrální území nejsou dostupné.

3. Východiska prorodinné a proseniorské politiky MČ Praha 22

Prorodinná koncepce MČ Praha 22 se opírá o několik klíčových východisek, kdy vychází z dokumentů vládní Koncepce rodinné politiky z roku 2017 a také z klíčového dokumentu MČ Praha 22 Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro období 2016 – 2018. Koncepce prorodinné a proseniorské politiky vychází také z aktuálního plošného dotazníkového šetření „*Mapování (nejen) sociálních služeb v rámci dotazníkové akce „Jak zlepšit život rodinám, dětem a mládeži, seniorům a osobám se zdravotním postižením v MČ Praha 22 a v Kolovratech?*“, které proběhlo v roce 2017 a vychází také z diskuzí s občany a postřehů z Kulatých stolů, které MČ Praha 22 vede s občany od března 2017 v pravidelných intervalech.

3.1 Vládní Koncepce rodinné politiky³, kdy podle MPSV jsou cíle rodinné politiky definovány takto:

- Vytvořit příznivější společenské klima a socio-ekonomické podmínky pro fungování rodin
- Odstraňovat bariéry a společenské tlaky, kterým jsou rodiny vystaveny a které ohrožují jejich funkčnost
- Posilovat vědomí a význam rodinných hodnot

3.2 Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb MČ Praha 22 pro období 2016 – 2018

- Střednědobý plán (zvaný též Komunitní plán) je aktualizován vždy na tři roky. Ve svých prioritách se opírá také o rovné příležitosti a prorodinnou politiku

3.3 Mapování potřeb (nejen) sociálních služeb MČ Praha 22 v roce 2017

- Mapování potřeb občanů MČ Praha 22 proběhlo v roce 2017 v tištěné i on-line verzi. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 402 respondentů/tek, kdy nejvíce odpovídaly ženy, ve věkové kategorii 36-50 let, s jedním až dvěma malými dětmi do deseti let věku
- Dotazníkové šetření mapovalo potřeby rodin, dětí a mládeže a také potřeby seniorů a osob se zdravotním postižením

³ Vládní koncepce Rodinné politiky, kterou vypracovalo MPSV v roce 2017 je zde: https://www.mpsv.cz/files/clanky/31898/Koncepce_rodinne_politiky.pdf

- Zároveň proběhla komparace výsledků Mapování potřeb občanů 2017 s výsledky z Mapování občanů, které proběhlo v roce 2014

3.4 Postřehy z Kulatých stolů a diskuzních fór s občany MČ Prahy 22

- MČ Praha 22 realizuje, v rámci projektu „Strategie komunikace MČ Prahy 22“ od ledna 2017 projekt Kulaté stoly MČ Praha 22, kdy se pravidelně setkávají zástupci MČ z občany, prezentuje se vždy nějaké klíčové téma a v závěru probíhá diskuze s občany
- Z kulatých stolů jsou k dispozici brožury na webu MČ Prahy 22 a také otázky/odpovědi, které zazněly v diskuzi

4. Školství v MČ Praha 22 – prorodinnou optikou

Školství je jednou z klíčových oblastí prorodinné politiky v MČ Praha 22, která je zřizovatelem 3 mateřských škol a 2 základních škol. Vzhledem k tomu, že počet dětí ve věkové kategorii 0-14 let za poslední roky stoupá a díky výstavbě, kdy se předpokládají další lidé, kteří se tady přistěhují, se MČ Praha 22 snaží na tuto situaci reagovat a neustále zvyšuje kapacity mateřských a základních škol, v plánu má také výstavbu škol nových.

Tabulka, zveřejněná níže, znázorňuje zvyšování administrativní kapacity školských zařízení v letech 2018 – 2022, v závislosti na demografickém vývoji MČ Prahy 22.

Zvyšování administrativní kapacity školských zařízení MČ Praha 22 v letech 2018 – 2022 v závislosti na demografickém vývoji

Základní školy - kapacity	2017	2018	2019	2022
ZŠ Bratří Jandusů	780	810	810	810
ZŠ U Obory	670	970	970	970
ZŠ Romance	0	0	0	až 810
Celková kapacita	1 450	1 780	1 780	2 590

Mateřské školy – kapacity	2017	2018	2019	2020
MŠ Za Nadýmačem	280	280	280	280
MŠ Sluneční	101	157	101	101
MŠ Pitkovice	112	112	112	112
MŠ nová (variantní řešení)			168	168
Celková kapacita	493	549	661	661

Je třeba zdůraznit, že MČ Praha 22 plánuje výstavbu 3. základní školy Romance, na kterou obdrželo dotaci z MHMP v celkové výši 320 mil. Kč a která bude mít kapacitu až 810 žáků. Předpoklad otevření je v září 2022.

Co se týká mateřských škol, aktuálně se plánuje výstavba nové mateřské školy V Bytovkách, s termínem otevření v září 2019, čímž se kapacita zařízení mateřských škol zvýší o 168 míst.

Je třeba vyzdvihnout skutečnost, že i vzhledem k velkému nárůstu obyvatel (mezi roky 2016 – 2017 došlo k nárůstu cca 1000 obyvatel) MČ Praha 22 umí reagovat na poptávku po zvyšujících se kapacitách ve školství. V roce 2017 se tak všechny děti, které přišly k zápisu do místních základních a mateřských škol podařilo umístit ve správním obvodu Prahy 22.

5. Senioři a mezigenerační solidarita prorodinnou optikou

V MČ Praha 22 žijí skutečně aktivně. Pro seniory se připravují pravidelně akce kulturní, sportovní, vzdělávací, velice aktivní je Klub seniorů a oblíbená jsou také pravidelná mezigenerační setkání. Nově přibylo kontaktní informační místo pro seniory SENIOR POINT. Rok 2017 nabídl seniorům mimo jiné tradiční zpívání na schodech, mezigenerační sportovní olympiádu, kondiční cvičení a pokračovala také vzdělávací akademie. Praha 22 tak získala v roce 2017 právem 2. místo v soutěži MPSV Obec přátelská seniorům. V oblasti aktivit pro seniory je velice proaktivní odbor sociálních služeb a zdravotnictví MČ Prahy 22, který se také velkou měrou podílí na plánování, koordinaci a realizaci velkého množství aktivit.

Vzájemný mezigenerační dialog a společné osobní aktivity vytvářejí větší porozumění a větší respekt mezi generacemi. Jsme přesvědčeni o tom, že všechny aktivity, které u nás plánujeme na podporu mezigeneračních vztahů, pomáhají formovat postoje a hodnoty seniorů, dětí a celé společnosti.

Chceme i dále podporovat aktivní stárnutí a udržovat naše seniory ve fyzické i psychické kondici. Chceme i nadále podporovat mezigenerační vztahy a budovat mezigenerační solidaritu mezi našimi seniory a našimi dětmi, protože pevně věříme tomu, že je to prospěšné, smysluplné a užitečné.

Počet seniorů v MČ Praha 22 navíc neustále roste. V roce 2017 měla MČ Praha 22 cca 3 000 obyvatel v kategorii 55+. Nárůst počtu seniorů bude mít významný vliv na požadavky v oblasti zdravotnictví, sociálních služeb a bezbariérovosti. Výrazně pak poroste poptávka po terénních i pobytových sociálních službách, poptávka po zdravotních službách a budou se zvyšovat požadavky kladené na dostupnost veřejných míst, bezbariérovost a také na společenské/socializující aktivity/činnosti i vzhledem k tomu, že se do prorodinných a proseniorských aktivit zapojují čím dál více také „mladší“ senioři v kategorii 55+.

Významnou podporou pro seniory je v MČ Praha 22 Senior point, který vznikl v roce 2017 jako kontaktní místo pro seniory, kam se mohou obrátit o pomoc, radu. Senior point funguje v rámci OIC vždy v pondělí a ve čtvrtek. Lidé zde získají všechny informace, týkající se seniorů, na jednom místě. Mohou využít sociálního poradenství, získají zde informace o aktivitách a činnostech Klubu seniorů, k pobytům a zájezdům. Mohou se zde informovat o členství do z.o. Svazu seniorů ČR.

6. Priority koncepce prorodinné a proseniorské politiky MČ Praha 22

Městská část Praha 22 klade důraz na vytváření kvalitního a bezpečného prostředí pro děti a mládež, na sladění rodinného a pracovního života, dále se zaměřuje na sladění rodinného a pracovního života, vedoucí k udržení pracovního místa. Jedná se zejména o podporu služeb typu rodinných center, komunitního centra Ponte a rozšiřování předškolních zařízení. Mezi další aktivity vytvářené nebo podporované městskou částí, patří nabídka trávení společného volného času dětí a rodičů a nabídka volnočasových aktivit pouze pro děti.

Prioritami MČ Praha 22 je dlouhodobě podporovat fungující služby, které jsou zaměřeny na rodinu a děti, a to formou dotací a tím zajistit funkční služby pro uhříněveské občany. Zájemem MČ Praha 22 je také průběžně zjišťovat všechny relevantní požadavky občanů a jejich potřeby, a to prostřednictvím vzájemné osobní i on-line komunikace např. pomocí veřejných fór, anket, kulatých stolů, apod.

Priorita 1: Udržení a rozvoj stávajícího stavu služeb se současným důrazem na optimalizaci nabídky služeb pro rodiny na území MČ Praha 22 v souladu s trendy demografického a socioekonomického vývoje

Priorita 2: Podpora rodiny, dětí a mládeže

Priorita 3: Podpora zkvalitňování rodinných vztahů a posilování rodičovských kompetencí

Priorita 4: Podpora seniorů – mezigenerační solidarity

6.1 Cíle a opatření, navazující na priority Koncepce prorodinné a proseniorské politiky MČ Prahy 22

Prorodinná politika Městské části Praha 22 bude i nadále zajišťována principem komunitního plánování a komisemi, které jsou zřízeny radou městské části.

Důležitým nástrojem podpory prorodinných aktivit je monitoring situací rodin v Praze 22, který je realizován celou sítí spolupracujících subjektů – např. škol, lékařů, policie, neziskových organizací, ale i samotných obyvatel a jejich podniků.

Prorodinná a proseniorská politika Městské části Praha 22 si klade tyto cíle:

Cíl 1. Podpora služeb všech typů rodin všech generací

Cíl 2. Vytváření vhodných životních podmínek pro fungování rodin, veřejný prostor přátelský rodině

Cíl 3. Finanční podpora

Cíl 4. Osvětová a informační činnost

Cíl 5. Vytváření vhodných podmínek pro skloubení nároků trhu práce s nároky péče o děti a nesoběstačné členy rodiny

Cíl 1. Podpora služeb všech typů rodin všech generací

Zajistit podporu služeb napomáhajících plnění funkcí rodiny a přispívajících k plnění rodičovských rolí. Podporovat všechny typy rodin všech generací. Nabídnout rodinám síť služeb, které pomohou uchovávat rodinné hodnoty, soudržnost, autonomii a vhodně doplňují rodičovskou péči. Podporovat rodiny neúplné, pěstounské, podpora samoživitelů.

Opatření 1.1 Služby péče o děti

- podpora dostatečných kapacit v mateřských školách
- rozšíření kapacity základních škol vybudováním 3. základní školy Romance (2022)
- podpora rodinného a komunitního centra
- podpora ostatních subjektů poskytujících služby pro rodiny
- podpora terénních sociálních služeb

Opatření 1.2 Podpora služeb podporujících rodinné vztahy a partnerské a rodičovské kompetence

- podpora organizací a aktivit v této oblasti
- podpora vzdělávacích a výchovných programů
- podpora poradenství (rodinného, právního)
- podpora pěstounských rodin
- podpora a pomoc při řešení rodinných problémů

Opatření 1.3 Podpora volnočasových aktivit

- pořádání volnočasových aktivit a akcí s prorodinnou tematikou
- pořádání mezigeneračních aktivit se zapojením všech členů rodiny

- podpora organizací zabývajících se volnočasovými aktivitami dětí a rodin
- zachování, případně rozšíření nabídky volnočasových aktivit

Opatření 1.4 Podpora mezigeneračního soužití

- podpora aktivit pro seniory – vzdělávacích, společenských, aktivizačních
- podpora aktivního způsobu života seniorů – akce, zaměřené na posílení kondice
- podpora terénních sociálních služeb
- podpora projektů vícegeneračního soužití i s partnerstvím místních škol/ek

Opatření 1.5 Podpora zdravého životního stylu

- podpora zdravotně preventivních akcí všech členů rodiny – všech generací
- podpora výchovy k občanské odpovědnosti
- prevence sociálně patologických jevů
- podpora zdravotních služeb
- Agenda MA 21 – pokračování v projektech, zaměřených na zdraví a rovné příl.
- proběhlo mapování bezbariérovosti a následné úpravy
- probíhá pravidelná aktualizace Adresáře sociálních, zdravotních a návazných služeb

Cíl 2. Vytváření vhodných životních podmínek pro fungování rodin, veřejný prostor přátelský rodině

Vytvářet veřejný prostor, který umožňuje udržovat dobré prorodinné klima, vytváření veřejného prostoru pro budování a udržování sousedských vztahů.

Opatření 2.1 Bezpečnost a prevence kriminality

- větší bezpečnost v dopravě a eliminaci úrazů - přechody, chodníky, cyklostezky, lávky
- spolupráce s městskou policií - pravidelné pochůzky, kamerový systém, hlídky na přechodech pro chodce u škol, primární prevence ve školských zařízeních
- zajištění prevence kriminality a protidrogové prevence na školách
- finanční podpora primární prevence na základních školách

Opatření 2.2 Dětská hřiště a sportoviště

- zajištění dostatečné sítě dětských hřišť a sportovišť pro trávení volného času, dle potřeby budování nových hřišť
- udržování stávajících dětských hřišť a sportovišť
- pravidelné mapování dětských hřišť
- na webových stránkách je umístěna brožura Dětská hřiště a sportoviště

Opatření 2.3 Bezbariérovost

- bezbariérové úpravy chodníků a komunikací, bezbariérový přístup do veřejných budov
- realizace opáření, vycházející z výsledků Mapování bezbariérovosti v MČ Prahy 22
- multifunkčním (bezbariérovým) prostorem pro prorodinné a proseniorské aktivity je Divadlo U22, kde se realizují rodinné, mezigenerační akce a konají se zde i pravidelná setkání pro seniory (tento prostor je využíván místními základními i mateřskými školami, místními spolky a sdruženími a také úřadem městské části
- mapování přístupnosti objektů v městské části proběhlo z dotace MHMP celkem 3x, výstupem jsou analýzy přístupnosti objektů umístěné na webových stránkách městské části – následné stavební úpravy financované z rozpočtu MČ, např. automatizované otevírání dveří – lékařský dům, lékárna, radnice. Bylo instalováno tzv. tlačítko pro vozíčkáře, či pro pomoc matkám s kočárkem.

Opatření 2.4 Úřad přátelský rodině

- vytvoření prostředí přátelského k rodině – vytvoření hracího koutku pro děti
- umožnění rodičům s malými dětmi rychlé a flexibilní vyřízení žádostí na úradě
- aktivní komunitní plánování se zapojením všech aktérů prorodinné a proseniorské politiky
- v rámci úřadu (OIC) je k dispozici pro všechny občany MČ Praha 22 prorodinná poradna, právní poradna i poradna pro rovné příležitosti (kariévní poradna)
- na radnici je zřízen pro maminky s miminkem přebalovací koutek s pultem
- úřad se opakovaně hlásí do soutěže Ministerstva vnitra Úřad roku půl na půl – respekt k rovným příležitostem, kde se pravidelně umístuje na předních příčkách

Cíl 3. Finanční podpora

Systematicky podpořit rodiny finančním zvýhodněním a dalšími zvýhodněními, které přispějí ke zlepšení jejich situace a podpoří prorodinné vztahy a vazby. Mapování a využívání dotačních titulů, vyhrazených na podporu prorodinné a proseniorské politiky.

Opatření 3.1 Finanční podpora prorodinných aktivit

- akce, pořádané Městskou částí Praha 22
- podpora organizací, které pořádají akce pro rodiny
- podpora místního komunitního centra PONTE – zvýhodněné nájemné

Opatření 3.2 Přímá podpora

- zvýhodněné vstupné pro seniory např. do Divadla U22
- podpora neziskových organizací MČ Prahy 22 – formou pravidelně vypisovaných grantů
- v roce 2017 se MČ Praha 22 umístila na 2. místě v soutěži Obec přátelská seniorům a získala finanční dotaci 800 000,- Kč, ze které mohla přímo podpořit projekty, zaměřené na seniorské a mezigenerační aktivity

Cíl 4. Osvětová a informační činnost

Podporovat informovanost veřejnosti o všech aktivitách městské části na podporu rodiny a spolupráce různých subjektů za účelem vytváření prorodinného klimatu. Aktivita na webových stránkách MČ Praha 22, volnočasovém portále Prahy 22, sociálních sítích (fb).

Opatření 4.1 Opatření na podporu mediální propagace a osvěty

- průběžná aktualizace webových stránek MČ Praha 22, silná aktivita na sociálních sítích
- informovanost prostřednictvím periodika Uhříněveský zpravodaj, vývěsek, letáků, plakátů, brožury Adresář sociálních, zdravotních a návazných služeb, Brožury všech neziskových organizací, Brožury všech dětských a sportovních hřišť, Brožury seniorských a mezigeneračních aktivit.

Cíl 5. Vytvářet vhodné podmínky pro skloubení nároků trhu práce s nároky péče o děti a nesoběstačné členy rodiny

Cílem podpory je umožnit rodičům a pečujícím osobám sladění pracovního a rodinného života, aniž by museli rezignovat na své rodičovství, péči o blízké nebo na svou profesní realizaci.

Opatření 5.1 Opatření v oblasti podpory zaměstnavatelů

- spolupráce s neziskovými organizacemi, které se touto problematikou zabývají
- podpora zajištění informovanosti rodičů, pečujících i zaměstnavatelů v otázce slučitelnosti zaměstnání a rodiny
- Úřad městské části Praha 22 jako příklad zaměstnavatele vstřícného k rodinám a jako příklad dobré praxe a inspirace i pro ostatní úřady a zaměstnavatele
- pokračování v unikátní bezplatné poradně prorodinné politiky a politiky rovných příležitostí pro zaměstnavatele, působících v regionu MČ Praha 22

7. Oblasti podpory rodiny

Komplexní a fungující politika podpory rodiny (všech generací) musí být vnímána jako významná investice do budoucího rozvoje společnosti s dlouhodobým efektem. Účinná podpora a pomoc, přímá podpora rodin, bezpečné a zdravé prostředí, prorodinná osvěta a podpora mezigeneračního soužití patří mezi priority MČ Prahy 22.

Městská část Praha 22 chce podporovat rodiny v následujících oblastech:

7.1 Zařízení a služby pro rodiny

Z hlediska rodinné politiky v oblasti služeb pro rodiny je klíčovým cílem zajištění nabídky účinné podpory a pomoci. Dílčími cíli poskytování služeb pro rodiny jsou předcházení sociálnímu vyloučení rodin, umožnění členům rodin setrvat nebo se navrátit do jejich přirozeného rodinného prostředí, podpora psychické stability rodinných příslušníků jako prevence rozpadů rodin, řešení problémů v partnerském a rodinném soužití ve snaze obnovit soběstačnost a funkčnost rodiny, podporování ohrožené rodiny, pomoc rodičům s výchovou a péčí o děti a usnadnění péče o seniory v rodině. Rozvoj zařízení a služeb pro rodiny neznamená nahrazení rodičovské a rodinné péče, ale pouze její doplnění v nutném rozsahu pro usnadnění dalších funkcí rodiny.

Městská část Praha 22 je v oblasti podpory rodiny zřizovatelem zařízení a v rámci dotačních řízení podporuje organizace zaměřující se nejen na děti, ale také na seniory či celé rodiny např. MŠ, ZŠ, Klub seniorů, DPS a další zařízení.

Mateřské a základní školy

Městská část Praha 22 je zřizovatelem tří samostatných mateřských škol (s celkovou kapacitou k 1.9. 2018 = 549 dětí) a dvou základních škol (s celkovou kapacitou k 1.9. 2018 = 1780 dětí) Další rozšíření kapacity základních škol je plánováno v roce 2022, kdy vznikne 3. ZŠ Romance a celková kapacita ZŠ se tak navýší o dalších cca 850 míst.

Komunitní centrum, kluby a hřiště

V městské části existují zařízení - komunitní centrum PONTE, Dům Um, Klub 803, které plní částečně funkci nízkoprahového domu.

V rámci městské části se budují a revitalizují dětská hřiště, rekreační, odpočinkové a sportovní zóny sloužící celým rodinám.

Lékařský dům

Obyvatelé MČ Praha 22 mohou díky dobré dopravní dostupnosti využívat zdravotní služby v celém hlavním městě. Praha 22 navíc disponuje bezbariérovým Lékařským domem (automatické dveře, výtah), který zastřešuje lékaře různých specializací. V Lékařském domě je také rentgen a odběrové místo diagnostické laboratoře.

V místě je také výjezdové stanoviště Zdravotnické záchranné služby hl. Prahy - ÚSZS. Je zde jedna posádka Rychlé zdravotnické pomoci 24 hodin denně. Tato vyjíždí na výzvy hlášené na tísňovou linku 155.

Pečovatelská služba

MČ Praha 22 je poskytovatelem pečovatelské služby na území správního obvodu Prahy 22. Pečovatelská služba je poskytována v domácnostech občanů, včetně domácností v domech s pečovatelskou službou. Je to terénní služba, poskytovaná osobám, které se ocitli v nepříznivé sociální situaci a které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.

Cílovou skupinou jsou osoby se sníženou soběstačností z důvodu věku, lidé s chronickým onemocněním nebo se zdrav. postižením, kteří jsou často nepohybliví, v rekonvalescenci nebo po návratu z nemocnice a zejména senioři.

7.2 Přímá podpora rodin

Obsahem této oblasti podpory rodiny jsou opatření, která směřují přímo k rodinám, nikoli k prarodinným organizacím a projektům. Přímá podpora rodin přispívá k vytváření prarodinné atmosféry ve společnosti a tím přímo ovlivňuje motivaci jednotlivců k naplňování svých osobních rodinných plánů.

V naší městské části se přímá podpora rodin týká např. těchto oblastí:

- rozšíření úředních hodin úřadu, prostřednictvím otevření OIC
- vítání nově narozených občánků
- tradiční potravinové banky, burzy oděvů

- blahopřání/gratulace k významným životním výročím seniorů od 70 let po 5 letech a od 90 let každý rok
- při vyřizování úředních záležitostí na Úřadě městské části Praha 22 jsou samozřejmostí bezbariérové vstupy, občané s dětmi mohou využít i dětského hracího koutků v OIC
- úzká spolupráce s úřadem práce, vyřízení záležitostí za občany, pomoc klientům při vyplňování a podávání žádostí o nepojistné dávky poskytované Úřadem práce ČR

Úřad městské části Praha 22 vychází vstříc i svým zaměstnancům/kyním s dětmi, a to možnostmi práce na dohodu o pracovní činnosti, snížení pracovního úvazku, pružnou pracovní dobu, sdíleným pracovním místem.

7.3 Bezpečné a zdravé prostředí

Pro posílení prarodinného/proseniorského společenského prostředí a pro pocit klidu/bezpečí v naší městské části je nutné zajišťovat bezpečné prostředí pro rodiny a pro všechny generace. Tato oblast podpory rodiny se dělí na specifické podoblasti, kterými jsou zejména protidrogová prevence, prevence kriminality, propagace zdravého životního stylu, spolupráce s Městskou policií, PČR a dalšími složkami integrovaného záchranného systému. Také sem patří odstraňování bariér nejen stavebních, ale i technických a organizačních. Jedná se především o bezbariérovou dopravu, bezbariérové přístupy na úřady, ale také bezpečné a bezbariérové přechody pro chodce a další infrastrukturu, zahrnující bezpečné trávení společného volného času rodin všech generací.

MČ Praha 22 se snaží reagovat i na podněty zdravotně postižených občanů, kdy podněty sbíráme v rámci Dnes zdraví a rovných příležitostí, v rámci pravidelných setkání pracovních skupin komunitního plánování i v rámci občanské poradny. Příkladem dobré praxe je spolupráce s nevidovými občany, kdy na základě diskuze inicioval odbor sociálních věcí a zdravotnictví na odboru dopravy životního prostředí zesílení zvuku u světél/semaforů na přechodech pro chodce, v rámci místních komunikací.

7.4 Prorodinná osvěta

Cílem této oblasti podpory rodiny je realizace takových opatření, která umožní rodičům sladění profesního a rodinného života, aniž by bylo ohroženo plnění jejich rodičovských funkcí. Velmi důležitá je podpora rozvoje pracovních příležitostí na zkrácený pracovní úvazek nebo umožnění pružné pracovní doby v organizacích, jejichž zřizovatelem je městská část. V této souvislosti působí sám úřad MČ Prahy 22 jako příklad dobré praxe, protože umožňuje částečné úvazky, sdílené pracovní pozice svým zaměstnancům.

Informace o prorodinných aktivitách, akcích a opatřeních jsou předávány občanům v různých formách, zájemci je mohou najít v periodiku Uhřetěveský zpravodaj, na vývěskách, webových stránkách městské části, na facebooku, prostřednictvím letáků, plakátů či ve výše jmenovaných brožurách (zaměřených na všechny možné oblasti), které jsou průběžně aktualizovány.

Zdůraznit je třeba unikátní Občanskou poradnu, kterou mohou zdarma využívat všechny rodiny z MČ Prahy 22, v rámci které probíhá poradenství právní, poradna pro rovné příležitosti, kariérní poradna, poradna pro bytovou problematiku.

Neméně důležitá je prevence, výchova ve školách, kurzy přípravy na manželství a rodičovství a vzdělávání rodičů na mateřské dovolené tak, aby nedocházelo k jejich sociálnímu a profesnímu vyloučení. Jedná se o programy, které podporují znovunabytí zdravého sebevědomí rodičů v období, kdy se rodič věnuje převážně výchově dětí a péči o rodinu a které podporují zachování profesních znalostí a dovedností. Realizují se vzdělávací kurzy pro rodiče s hlídáním dětí, probíhá roční mentoringový program osobního rozvoje pro ženy, které se vracejí na trh práce po mateřské/rodičovské dovolené.

V rámci prevence pořádá odbor sociální věci a zdravotnictví odborné přednášky pro základní školy, především rámci Dne zdraví a rovných příležitostí. Odbor také spolupracuje úzce s městskou policií na preventivních programech.

V rámci každoročního Dne zdraví a rovných příležitostí byly pořádány přednášky pro školy a školky na téma: protidrogová prevence, terénní programy / Dropin IN o.p.s. /, bezpečný internet, kyberšikana / Národní centrum bezpečného internetu/, únavové brýle, bezpečnostní testy / BESIP /, přednášky Městské policie hlavního města Prahy, canisterapie /Nadační fond

canisterapie/, prevence kouření a závislosti na alkoholu /Hygienická stanice hl. města Prahy/, hippoterapie / Podkova bezpečí/, přednášky o zdraví / Ústav metodiky první pomoci/ atd.

V neposlední řadě je nutné klást důraz na podporu prevence domácího násilí v rodině. V této oblasti městská část spolupracuje s neziskovými organizacemi, pediatry a školami, informuje prostřednictvím letáků, poskytuje podporu a služby v rámci své působnosti.

V rámci Dne zdraví a rovných příležitostí zve organizace specializující se na tuto problematiku k prezentaci své činnosti a poskytování služeb.

Poradenství zahrnuje i poskytnutí cílených informací dotčené dysfunkční rodině, obsahuje i konkrétní kontakty na azylové bydlení , včetně bydlení s utajenou adresou.

Základní sociální poradenství poskytují všichni pracovníci odboru sociálních věcí a zdravotnictví. V případě, že se rodina nachází v závažné sociální situaci, jsou rodině předány kontakty na navazující odborné služby . Všem dětem MČ, které se ocitnou v obtížné životní situaci je poskytována sociálně právní ochrana. V tomto směru MČ Praha 22 úzce spolupracuje s dětským krizovým centrem Praha.

7.5 Mezigenerační spolupráce a soužití

Pro posílení prorodinných vztahů napříč všemi generacemi je nezbytná podpora mezigenerační spolupráce a soužití. MČ Praha 22 podporuje velice aktivně mezigenerační aktivity, funguje zde Senior point i Senior taxi. Větší množství informací je v této Koncepci v rámci samostatné kapitoly č. 5.

Zdůrazňujeme, že chceme i dále podporovat aktivní stárnutí a udržovat naše seniory ve fyzické i psychické kondici. Chceme i nadále podporovat mezigenerační vztahy a budovat mezigenerační solidaritu mezi našimi seniory a našimi dětmi, protože pevně věříme tomu, že je to prospěšné, smysluplné a užitečné. MČ Praha 22 se opakovaně hlásí do soutěží a bude v tom pokračovat i v letech budoucích.

7.6 Ostatní

V rámci koncepčních opatření je důležitá podpora prarodinných aktivit, které v obyvatelích zvyšují pocit sounáležitosti s místem, kde žijí. **I nadále budou podporovány:**

1. kulturní a společenské akce, které městská část Praha 22 nejen pořádá, ale také finančně dotuje, ať už se jedná o akce pro děti a mládež, pro seniory či celé rodiny,

2. vzdělávací a kulturní instituce, např. Knihovna, Klub seniorů, Vzdělávací akademie pro seniory

3. osobní setkávání s občany při plánování a před realizací různých projektů týkajících se kvality života v MČ Prahy 22

4. realizace veřejných diskusních fór, v jejichž průběhu mohou občané Prahy 22 diskutovat se zastupiteli a úředníky městské části o problémech, které je trápí.

8. Závěr

Zpracováním Koncepce prorodinné a proseniorské politiky MČ Praha 22 jsme chtěli dodat komplexní rámec všem aktivitám, činnostem a službám, které realizujeme v našem regionu a chtěli jsme tak přispět ke zlepšování podmínek pro kvalitní život našich občanů.

V koncepci jsou, v souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb na období 2016 - 2018, zapracovány relevantní požadavky občanů (každý občan má právo se starat o věci veřejné).

Do Koncepce prorodinné a proseniorské politiky MČ Praha 22 pro období 2018 – 2021 byly zahrnuty výstupy z dotazníkového šetření Mapování potřeb (nejen) sociálních služeb občanů (2017), ale také podněty občanů, které vzešly z veřejných diskuzí a kulatých stolů, z výstupů aktualizované demografické studie i veřejných anket.

V současnosti nabízí MČ Praha 22 prostřednictvím mnoha subjektů širokou škálu opatření a aktivit, které podporují příznivé rodinné klima. Příspěvkové organizace v oblasti kultury a sportu vytvářejí podmínky pro podporu zdravého životního stylu a pro plnohodnotné fungování rodin (slevy, akce zdarma, vstřícná otevírací doba, speciálně zaměřené aktivity). Jejich činnost podporuje aktivní trávení volného času jak seniorů, tak rodin s malými dětmi a vytváří prostor po vyžití mladých lidí ve sportovních klubech či volnočasových kroužcích. V rámci fungujících škol je uplatňován rovný přístup ke vzdělání. Existuje síť podpůrných sociálních služeb.

Naším cílem je, aby byla MČ místem, které bude v širokém spektru příznivé rodinám s malými dětmi, seniorům, aby byly přístupné všem generacím. Je třeba neustále vylepšovat náš společný veřejný prostor – zajistit bezbariérové přístupy, čistotu, bezpečnou dopravní situaci a podporovat cyklodopravu. Chceme pokračovat v podpoře míst pro neorganizované setkávání různých věkových skupin.

MČ Praha 22 bude i do budoucna podporovat plně prorodinnou a proseniorskou politiku, rovné příležitosti i sladění rodinného, osobního a profesního života, zajišťovat informovanost při orientaci v různých životních situacích a zachová potřebné sociální služby pro rodiny.

Přílohu této Koncepce prorodinné a proseniorské politiky tvoří AKČNÍ PLÁN, kde jsou všechny priority, cíle i opatření MČ Praha 22 srozumitelně a přehledně shrnuty.

MČ Praha 22 plně podporuje rodiny a všechny generace...

